

POHJOLA YRITYSKORKO METSÄ I/2014 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä Pohjola Pankki Oyj:n 28.5.2013 päivätyn ja julkaistun joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP-Pohjola-ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP-Pohjola-ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään liikkeeseenlaskupäivänä.

Pohjola Pankki Oyj laskee liikkeeseen yleisölle merkittäväksi tarkoitettun joukkovelkakirjalainan.

OSA I – YLEISET EHDOT

Lainan nimi:	Pohjola Yrityskorko Metsä I 2014		
Liikkeeseenlaskija:	Pohjola Pankki Oyj		
Lainan pääjärjestäjä:	Pohjola Pankki Oyj		
Maksuasiamies:	Pohjola Pankki Oyj		
Laskenta-asiamies:	Laskenta-asiamiehenä toimii Pohjola Pankki Oyj.		
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Luottokori, johon kuuluvat seuraavien Viiteyhtiöiden luottoriskit:		
	Viiteyhtiö	S&P	Moody's
	UPM Kymmene Oyj	BB	Ba1
	Stora Enso Oyj	BB	Ba2
	Metsä Board Oyj	B+	B2*pos
Valuutta	Euro		
Lainan nimellisarvo:	38.857.000 euroa		
Velkakirjojen muoto:	Arvo-osuusmuotoinen		
Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä:	Nimellisarvo 1.000 euroa Minimimerkintä 1.000 euroa		
Merkintäaika:	19.2.2014 – 4.4.2014		
Liikkeeseenlaskupäivä:	9.4.2014		

Laina-aika:	9.4.2014 – 10.7.2020
Takaisinmaksupäivä:	10.7.2020 ("Alkuperäinen Takaisinmaksupäivä") tai Lopullinen Takaisinmaksupäivä
Takaisinmaksettava määrä:	Palautuskertoimella kerrottu nimellisarvo
Palautuskerroin:	<u>Ohjelmaesitteen Ohjelman Yleiset Lainaehdot Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö2:</u>
	$Palautuskerroin = 1 - \sum_{i=1}^N Paino_i \times Luottohäiriö_i \times (1 - Palautusosuus_i)$
	$Luottohäiriö_i = \begin{cases} 1, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ on kohdannut luottohäiriön} \\ 0, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ ei ole kohdannut luottohäiriötä} \end{cases}$
	<u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö2:</u>
	$Palautuskerroin = 1 - \sum_{i=1}^3 \frac{1}{3} \times Luottohäiriö_i \times (1 - 0)$
	$Luottohäiriö_i = \begin{cases} 1, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ on kohdannut luottohäiriön} \\ 0, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ ei ole kohdannut luottohäiriötä} \end{cases}$
Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
Korko/Hyvitys:	Hyvitys
Hyvityksen määräytymisperuste:	Luottoriskisidonnaiset Lainat:
	Häiriötön Osuus: <u>Ohjelmaesitteen Ohjelman Yleiset Lainaehdot Liitteen 3 mukaisessa ja tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Kaava1:</u>
	$Häiriötön Osuus_{t,i} = \frac{m_{t,i}}{M_t}$
	jossa $m_{t,i}$ on korkoa kerryttävien päivien lukumäärä Korkojaksolla (t), mihin mennessä Viiteyhtiö (i) ei ole kohdannut luottohäiriötä, ja M_t on Korkojakson (t) sisältämien korkoa kerryttävien päivien lukumäärä.
	<i>Selitys:</i> Määritelmää sovelletaan tapauksiin, joissa korkojakson kertyneet korot maksetaan Luottohäiriön tapahduttua.
	Korkojakso(t) ja Korkojakson Päätymispäivä(t):
	<i>Korkojaksot</i> ovat vuosittain 20.6 – 20.6.
	Korko lasketaan kullekin Korkojaksolle mukaan lukien Korkojakson ensimmäinen päivä ja pois lukien Korkojakson viimeinen päivä. Ensimmäinen Korkojakso alkaa Liikkeeseenlaskupäivästä ja päättyy 20.6.2015. Kukin seuraava Korkojakso

alkaa edellisen Korkojakson
Päätymispäivästä ja päättyy sitä
seuraavaan Korkojakson
Päätymispäivään.

Korkojakson Päätymispäivät ovat vuosittain 20.6. alkaen 20.6.2015 ja päättyen 20.6.2020. Mikäli Korkojakson Päätymispäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Korkojakson Päätymispäivä seuraavaan pankkipäivään. Korkojakson Päätymispäivän siirtyminen vaikuttaa maksettavaan määrään.

Korkotuotto/-tuotot:

Ohjelmaesitteen Ohjelman Yleiset Lainaehdot Liitteen 3 mukaisessa muodossa valittu Korkotuotto1:

$$Korkotuotto_t = \sum_{i=1}^N Korkotuotto_{t,i}$$

Selitys: Korkotuotto muodostuu kokonaisuudessaan Viiteyhtiökohtaisten *Korkotuotto_{t,i}*:jen summasta.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Korkotuotto1:

$$Korkotuotto_t = \sum_{i=1}^3 Korkotuotto_{t,i}$$

Selitys: Korkotuotto muodostuu kokonaisuudessaan Viiteyhtiökohtaisten *Korkotuotto_{t,i}*:jen summasta.

Laskennallinen Pääoma:

Ohjelmaesitteen Ohjelman Yleiset Lainaehdot Liitteen 3 mukaisesti:

$$Laskennallinen Pääoma_{t,i} = Paino_i \times Nimellisarvo \times Häiriötön Osuus_{t,i}$$

Nimelliskorko:

Kiinteä 5,0 % p.a.

Nimellisarvo:

38.857.000 euroa

Paino:

Kukin Viiteyhtiö yhtä suurin painoin (1-3)

Koronlaskuperuste:

30/360

Koronmaksupäivä(t)/Hyvityksen
maksupäivä(t):

10.7.2015, 10.7.2016, 10.7.2017, 10.7.2018, 10.7.2019 ja 10.7.2020.
Mikäli Koronmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen
Koronmaksupäivä seuraavaan pankkipäivään. Maksuajankohdan
siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.

Pankkipäivä

TARGET

Pankkipäiväolettama:

Seuraava

Lainan etuoikeusasema:

Yleisten ehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina

Liikkeeseenlaskijan oikeus
ennenaikaiseen takaisinmaksuun:

Kyllä, sovelletaan Yleisten lainaehtojen kohtaa 4.15

Velkakirjan haltijan oikeus vaatia
ennenaikaista takaisinmaksua:

Ei

Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisinostoon:

Kyllä, sovelletaan Yleisten lainaehtojen kohtaa 4.16

Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:

Pohjolalla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron tai nimelliskorko jää alle 5,0 %:n.

Pohjola pidättää itselleen oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli Pohjolan mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.

Liikkeeseenlaskijan oikeus ennaikaiseen takaisinmaksuun ja Lainakohtaisten ehtojen muuttamiseen Suojausinstrumentissa tapahtuneen muutoksen perusteella:

Ohjelmaesitteen kohta 4.11 soveltuu

OSA II – ERITYISET EHDOT

Luottoriskisidonnaiset Lainat

Liikkeeseenlaskijan oikeus laskea Lainan takaisinmaksumäärä ennaikaisesti

Yleisten ehtojen Liitteen 11 (*Erityiset ehdot – Luottoriskisidonnaiset Lainat*) kohta 4 ei sovellu

Kaupparäivä:

on viimeistään 9.4.2014

Lopullinen Takaisinmaksupäivä:

tarkoittaa päivää, jolloin Takaisinmaksettavan määrän maksu tapahtuu Alkuperäisen takaisinmaksupäivän sijaan sen johdosta, että Liikkeeseenlaskijan tietoon on tullut tapahtuma, joka Liikkeeseenlaskijan arvion mukaan on Luottovastuutapahtuma ja joka on tapahtunut Luottovastuutapahtumakautena, mutta jota ei kansainvälisen markkinakäytännön mukaisesti ole vahvistettu viimeistään viisi (5) Pankkipäivää ennen Alkuperäistä takaisinmaksupäivää. Takaisinmaksumäärän takaisinmaksu tapahtuu sellaisissa tapauksissa kymmenen (10) Pankkipäivää sen jälkeen, kun kansainvälisen markkinakäytännön mukaan on vahvistettu, onko tapahtunut Luottovastuutapahtuma.

Luottovastuutapahtumakausi:

9.4.2014 – 22.6.2020 (molemmat päivät mukaan lukien)

Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:

Ei sovelleta

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:

Pohjolan hallituksen 16.12.2013 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 12.2.2014.

Liikkeeseenlaskun luonne:

Yksittäinen laina

Merkintäpaikat:

Merkintäpaikkoina toimivat OP-Pohjola osk:n jäsenosuuspankkien ja Helsingin OP Pankki Oyj:n konttorit sekä Pohjola Pankki Oyj:n Pohjola Markets.

Merkintäoikeudet:

Merkintäoikeutta ei ole rajattu

Merkintäpalkkio:

Ei

Arvo-osuuksien kirjaaminen:

Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.

Emissiokurssi:

Vaihtuva

Merkinnän maksu:

Kokonaisuudessaan merkittäessä

Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio:

Lainalle maksettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto ja duraatio riippuvat mahdollisesta Luottohäiriöstä, joten niitä ei ole mahdollista laskea etukäteen. Luottohäiriön tapahduttua on mahdollista, että sijoittaja menettää koko sijoittamansa pääoman ja tuoton.

Merkintäsitoumukset:

Ei

Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella

Ei sovellu

Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä:

Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellis-arvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.

Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käytötapa

Lainan strukturointikustannus perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 11.2.2014. Vuotuinen strukturointikustannus on noin 0,86 % p.a. Lainan nimellis-arvosta. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti. Sen suuruus riippuu mm. markkinaolosuhteista, kuten korkotason ja markkinavolatiliteetin muutoksista. Strukturointikustannus sisältää kaikki Liikkeeseenlaskijalle lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali-, markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset.

Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

Arvo-osuusjärjestelmä ja rekisterinpitäjä:

Euroclear Finland Oy:n OM-järjestelmä

Lainan ISIN-koodi:

FI4000081435

Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta:

Kyllä, Lainalle tullaan hakemaan listalle NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä kolmen (3) kuukauden kuluessa Lainan liikkeeseenlaskusta, mikäli Lainan liikkeeseenlaskettu määrä on vähintään pörssin sääntöjen mukainen vähimmäismäärä.

Helsingissä, 9. päivänä huhtikuuta 2014

POHJOLA PANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto. Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena. Jos esitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan esitteen käännöskustannuksista.¹ Pohjola Pankki Oyj:lla ei ole aikomusta laskea lainoja liikkeeseen Suomen ulkopuolella tänä esitteen alla. Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä esitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän esitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.
A.2.	Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen/ tarjouksen/ suostumuksen ehdot	Ei sovellu.

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	Liikkeeseenlaskijan toiminimi on Pohjola Pankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "Pohjola" tai "Liikkeeseenlaskija")
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	Pankin kotipaikka on Helsinki. Pohjola Pankki Oyj on julkinen osakeyhtiö, pörssinoteerattu finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Yhtiö merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. Pohjola harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoituspalveluja sekä säilytys- ja varallisuudenhoitopalvelua. Osoite on Teollisuuskatu 1b, 00500 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.

¹ Tiivistelmän käännösvastuu koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuimella velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvastuu ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

B.5.	Konserni	Pohjola-konserni tarjoaa asiakkailleen pankki-, vahinkovakuutus- ja varainhoitopalvelua. Pohjolalla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuaassa. Pohjola laajensi vuoden 2011 alussa toimintaansa hyvinvointiliiketoimintaan ja perusti Pohjola Terveys Oy:n, joka tuottaa yritysten käyttöön työhyvinvointiin liittyviä analyyseja sekä johtamisen ja mittaamisen asiantuntijapalveluja. Vahinkovakuutussegmenttiin kuuluu myös Omasairaala Oy, joka aloitti varsinaisen liiketoimintansa vuoden 2013 alussa. Pohjola Pankki Oyj on OP-Pohjola osk:n tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP-Pohjola-ryhmään. OP-Pohjola-ryhmä muodostuu vajaan 200:sta osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP-Pohjola osk:sta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. Pohjola) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP-Pohjola-ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva Pohjola Pankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP-Pohjola osk), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. Yhteenliittymälain mukaisesti OP-Pohjola osk on velvollinen suorittamaan Yhteenliittymälaisissa tarkoitettuna tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. OP-Pohjola osk vastaa Yhteenliittymälaisissa säädetyn mukaisesti jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan Yhteenliittymälaisissa säädetyn perusteella OP-Pohjola osk:lle osuutensa määrästä, jonka se on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan. Jäsenluottolaitoksella on lisäksi OP-Pohjola osk:n maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain 15 luvun mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus OP-Pohjola osk:n veloista. Jäsenluottolaitosten vastuu määrästä, jonka OP-Pohjola osk on jonkin jäsenluottolaitoksen puolesta suorittanut, jakautuu jäsenluottolaitosten kesken niiden viimeksi vahvistettujen taseiden loppusumman mukaisessa suhteessa. Kaikki OP-Pohjola-ryhmän yhteisöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin. Tällaisia yhteisöjä ovat esimerkiksi OP-Palvelut Oy sekä Pohjola Vakuutus Oy ja muut OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt. OP-Pohjola osk:lla on Yhteenliittymälain perusteella velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa, antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä antaa niille ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa Ohjeidenanto- ja valvontavelvollisuus ei kuitenkaan anna OP-Pohjola osk:lle valtaa määrätä jäsenluottolaitosten liiketoiminnasta. Jokainen jäsenluottolaitos harjoittaa itsenäisesti liiketoimintaansa omien voimavarojensa puitteissa. Pohjola Pankki Oyj:n tytäryhtiöt Pohjola-konserniin kuuluvat emoyhtiö Pohjola Pankki Oyj ja sen tytäryhtiöt. Konsernissa työskentelee hieman yli 3 404 ihmistä. Merkittävimmät liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt ovat Pohjola Vakuutus Oy, A-Vakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, Pohjola Varainhoito Oy, Omasairaala Oy, Pohjola Kiinteistösijoitus Oy, Pohjola Corporate Finance Oy sekä <i>Baltiassa toimivat rahoitusyhtiöt Pohjola Finance AS (Viro), Pohjola Finance SIA (Latvia) ja Pohjola Finance UAB (Liettua).</i> Lisäksi

		<i>Pohjolla on sivuliikkeit Virossa ja Latviassa.</i> Baltian vakuutustoiminnan rakennejärjestelyä jatkettiin vahinkovakuutustoiminnan konsernirakenteen selkiyttämiseksi. Joint Stock Insurance Company Seesam Latvia ja Joint Stock Insurance Company Lithuania sulautettiin 1.12.2011 Seesam Insurance AS yhtiöön. Tämän jälkeen Latviassa ja Liettuaassa toimitaan Virossa rekisteröidyn Seesam Insurance AS:n sivuliikkeinä. Vuonna 2011 on Vahinkovakuutustoimintaan yhdistelty Pohjola Terveys ja Excenta, jotka tarjoavat asiakkailleen ratkaisuja työhyvinvoinnin strategiseen johtamiseen. Vuoden 2012 alussa Pohjola Terveys Oy ja Excenta fuusioituivat. Yhtiön nimeksi tuli Pohjola Terveys Oy. Vahinkovakuutussegmenttiin kuuluu myös Omasairaala Oy, joka aloitti varsinaisen liiketoimintansa vuoden 2013 alussa.
B.9.	Tulosennuste	Vuoden 2014 näkymät: Konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan vuonna 2014 olevan suurempi kuin vuonna 2013. Pankkitoiminnassa luottokannan kasvun odotetaan olevan samaa tasoa kuin vuonna 2013. Vahinkovakuutuksen operatiivisen yhdistetyn kulusuhteen arvioidaan olevan vaihteluvälissä 87–91 prosenttia.
B.10.	Kuvaus tilintarkastuskertomuksissa mahdollisesti esitetyistä huomautuksista.	Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.

B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti vuosina 2012 ja 2011 sekä osavuositarkastuskaudella 1.1. – 31.3.2013 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Pohjola-konsernin tuloslaskelma</th> </tr> <tr> <th></th> <th>1–3/</th> <th>1–3/</th> <th></th> <th></th> </tr> <tr> <th>Milj. e</th> <th>2013</th> <th>2012</th> <th>2012</th> <th>2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korkokate</td> <td>55</td> <td>74</td> <td>263</td> <td>276</td> </tr> <tr> <td>Saamisten arvonalentumiset</td> <td>7</td> <td>10</td> <td>57</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Korkokate arvonalentumisten jälkeen</td> <td>49</td> <td>64</td> <td>206</td> <td>215</td> </tr> <tr> <td>Vahinkovakuutus toiminnan nettotuotot</td> <td>145</td> <td>101</td> <td>438</td> <td>318</td> </tr> <tr> <td>Palkkiotuotot ja -kulut, netto</td> <td>36</td> <td>42</td> <td>169</td> <td>161</td> </tr> <tr> <td>Kaupankäynnin nettotuotot</td> <td>16</td> <td>30</td> <td>79</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Sijoitus toiminnan nettotuotot</td> <td>20</td> <td>5</td> <td>13</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut tuotot</td> <td>10</td> <td>9</td> <td>37</td> <td>41</td> </tr> <tr> <td>Nettotuotot yhteensä</td> <td>275</td> <td>251</td> <td>941</td> <td>783</td> </tr> <tr> <td>Henkilöstökulut</td> <td>48</td> <td>62</td> <td>230</td> <td>212</td> </tr> <tr> <td>Ict-kulut</td> <td>22</td> <td>22</td> <td>87</td> <td>81</td> </tr> <tr> <td>Poistot</td> <td>12</td> <td>13</td> <td>50</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>Muut kulut</td> <td>62</td> <td>51</td> <td>200</td> <td>177</td> </tr> <tr> <td>Kulut yhteensä</td> <td>144</td> <td>148</td> <td>567</td> <td>527</td> </tr> <tr> <td>Osuus osakkuusyritysten tuloksista</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Tulos ennen veroja</td> <td>131</td> <td>103</td> <td>374</td> <td>258</td> </tr> <tr> <td>Tuloverot</td> <td>31</td> <td>24</td> <td>89</td> <td>43</td> </tr> <tr> <td>Tilikauden tulos</td> <td>100</td> <td>80</td> <td>285</td> <td>216</td> </tr> <tr> <td>Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta</td> <td>100</td> <td>80</td> <td>285</td> <td>216</td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td>100</td> <td>80</td> <td>285</td> <td>216</td> </tr> <tr> <td>Tulos/osake (EPS), e</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>A-osake</td> <td>0,32</td> <td>0,26</td> <td>0,90</td> <td>0,68</td> </tr> <tr> <td>K-osake</td> <td>0,29</td> <td>0,23</td> <td>0,87</td> <td>0,65</td> </tr> </tbody> </table>	Pohjola-konsernin tuloslaskelma						1–3/	1–3/			Milj. e	2013	2012	2012	2011	Korkokate	55	74	263	276	Saamisten arvonalentumiset	7	10	57	60	Korkokate arvonalentumisten jälkeen	49	64	206	215	Vahinkovakuutus toiminnan nettotuotot	145	101	438	318	Palkkiotuotot ja -kulut, netto	36	42	169	161	Kaupankäynnin nettotuotot	16	30	79	26	Sijoitus toiminnan nettotuotot	20	5	13	23	Liiketoiminnan muut tuotot	10	9	37	41	Nettotuotot yhteensä	275	251	941	783	Henkilöstökulut	48	62	230	212	Ict-kulut	22	22	87	81	Poistot	12	13	50	57	Muut kulut	62	51	200	177	Kulut yhteensä	144	148	567	527	Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0	0	1	2	Tulos ennen veroja	131	103	374	258	Tuloverot	31	24	89	43	Tilikauden tulos	100	80	285	216	Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta	100	80	285	216	Yhteensä	100	80	285	216	Tulos/osake (EPS), e					A-osake	0,32	0,26	0,90	0,68	K-osake	0,29	0,23	0,87	0,65
Pohjola-konsernin tuloslaskelma																																																																																																																																				
	1–3/	1–3/																																																																																																																																		
Milj. e	2013	2012	2012	2011																																																																																																																																
Korkokate	55	74	263	276																																																																																																																																
Saamisten arvonalentumiset	7	10	57	60																																																																																																																																
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	49	64	206	215																																																																																																																																
Vahinkovakuutus toiminnan nettotuotot	145	101	438	318																																																																																																																																
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	36	42	169	161																																																																																																																																
Kaupankäynnin nettotuotot	16	30	79	26																																																																																																																																
Sijoitus toiminnan nettotuotot	20	5	13	23																																																																																																																																
Liiketoiminnan muut tuotot	10	9	37	41																																																																																																																																
Nettotuotot yhteensä	275	251	941	783																																																																																																																																
Henkilöstökulut	48	62	230	212																																																																																																																																
Ict-kulut	22	22	87	81																																																																																																																																
Poistot	12	13	50	57																																																																																																																																
Muut kulut	62	51	200	177																																																																																																																																
Kulut yhteensä	144	148	567	527																																																																																																																																
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0	0	1	2																																																																																																																																
Tulos ennen veroja	131	103	374	258																																																																																																																																
Tuloverot	31	24	89	43																																																																																																																																
Tilikauden tulos	100	80	285	216																																																																																																																																
Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta	100	80	285	216																																																																																																																																
Yhteensä	100	80	285	216																																																																																																																																
Tulos/osake (EPS), e																																																																																																																																				
A-osake	0,32	0,26	0,90	0,68																																																																																																																																
K-osake	0,29	0,23	0,87	0,65																																																																																																																																

Pohjola-konsernin tase			
Milj. e	31.3.2013	31.12.2012	31.12.2011
Käteiset varat	5 377	5 643	4 247
Saamiset luottolaitoksilta	9 287	8 815	7 367
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Kaupankäynnin rahoitusvarat	296	246	170
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat	9	9	13
Johdannaissopimukset	4 165	4 462	3 326
Saamiset asiakkailta	14 042	13 839	12 701
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 736	3 523	3 256
Sijoitusomaisuus	5 417	5 431	7 341
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	26	26	27
Aineettomat hyödykkeet	923	922	920
Aineelliset hyödykkeet	87	69	82
Muut varat	2 298	1 600	1 572
Verosaamiset	28	36	87
Varat yhteensä	45 691	44 623	41 111
Velat luottolaitoksille	6 102	5 840	5 935
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Kaupankäynnin rahoitusvelat	14	3	1
Johdannaissopimukset	4 144	4 557	3 460
Velat asiakkaille	11 202	10 775	8 025
Vahinkovakuutustoiminnan velat	3 047	2 592	2 508
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14 236	13 769	15 179
Varaukset ja muut velat	2 650	2 556	2 235
Verovelat	491	485	411
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	1 097	1 275	1 050
Velat yhteensä	42 984	41 854	38 804
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma	428	428	428
Käyvä arvon rahasto	155	167	-149
Muut rahastot	1 093	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	1 032	1 081	934
Oma pääoma yhteensä	2 707	2 769	2 306
Velat ja oma pääoma yhteensä	45 691	44 623	41 111
Pohjola-konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset			
Milj. e	31.3.2013	31.12.2012	31.12.2011
Takaukset	890	882	1 004
Takuuvastuut	1 423	1 359	1 303
Luottolupaukset	5 432	5 342	4 952
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät	354	435	225
Muut	310	301	359
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	8 408	8 319	7 844

Pohjola-konsernin rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. e	31.3.2013	31.12.2012	31.12.2011
Pohjola-konsernin oma pääoma	2 707	2 769	2 306
Pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 006	1 177	992
Muut omiin varoihin sisältyvät erät			
toimialakohtaiset erät	0	-121	-2
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-878	-876	-869
Tasotusmäärä	-201	-206	-266
Suunniteltu voitonjako	-50	-145	-129
Omista varoista vähennettävät IFRS:n mukaiset erät	-26	-45	-28
Arvonlaskennat - odotetut tappiot alijäämä	-110	-121	-122
Ryhmittymän omat varat yhteensä	2 448	2 432	1 891
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	1 255	1 226	1 153
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	219	203	186
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yht.	1 475	1 429	1 339
Ryhmittymän vakavaraisuus	973	1 004	552
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,66	1,70	1,41

* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus

** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %

*** Toimintapääoman minimi

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

31.3.2013 jälkeen ei pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

OP-Pohjola-ryhmän keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti vuosina 2012 ja 2011 sekä osavuositarkastuskaudella 1.1. – 31.3.2013 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelma

Milj. e	1-3/2013	1-3/2012	1-12/2012	1-12/2011
Korkotuotot	615	899	3 174	3 294
Korkokulut	401	625	2 171	2 264
Korkokate ennen arvonalentumisia	214	274	1 003	1 030
Saamisten arvonalentumiset	9	11	99	101
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	205	264	904	928
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	143	100	433	312
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	70	32	108	72
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	163	153	584	574
Kaupankäynnin nettotuotot	29	38	81	17
Sijoitustoiminnan nettotuotot	25	15	52	63
Liiketoiminnan muut tuotot	27	25	109	90
Henkilöstökulut	201	203	764	689
Muut hallintokulut	83	93	378	351
Liiketoiminnan muut kulut	98	87	352	318
Palautukset omistajajäsenille	48	44	192	176
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	2	4
Kauden tulos ennen veroja	234	199	586	525
Tuloverot	60	48	115	89
Kauden tulos	174	151	471	436
Jakautuminen, milj. e				
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	173	151	470	436
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	0	0	1	0
Yhteensä	174	151	471	436

OP-Pohjola-ryhmän tase: vastaavaa

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	31.12.2012	31.12.2011
Käteiset varat	5 488	3 934	5 784	4 376
Saamiset luottolaitoksilta	1 031	971	840	1 104
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	429	585	358	281
Johdannaissopimukset	4 146	3 208	4 436	3 307
Saamiset asiakkailta	66 089	61 646	65 161	60 331
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 719	3 628	3 492	3 205
Henkivakuutustoiminnan varat	9 499	7 227	9 173	7 006
Sijoitusomaisuus	6 597	8 688	6 596	8 343
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	38	38	39	40
Aineettomat hyödykkeet	1 327	1 171	1 320	1 169
Aineelliset hyödykkeet	728	686	710	702
Muut varat	2 571	2 159	1 745	1 884
Verosaamiset	96	120	115	158
Varat yhteensä	101 760	94 063	99 769	91 905

OP-Pohjola-ryhmän tase: vastattavaa

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	31.12.2012	31.12.2011
Velat luottolaitoksille	2 129	2 039	1 965	1 783
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	14	7	3	1
Johdannaissopimukset	3 795	3 238	4 162	3 232
Velat asiakkaille	50 633	45 845	49 650	45 974
Vahinkovakuutustoiminnan velat	3 047	2 940	2 592	2 508
Henkivakuutustoiminnan velat	9 352	7 243	8 970	6 932
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 737	20 125	19 270	20 005
Varaukset ja muut velat	3 240	2 992	3 297	2 840
Verovelat	1 003	919	990	834
Osuuspääoma	634	632	622	624
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	972	1 443	1 114	931
Velat yhteensä	94 558	87 421	92 635	85 663
Oma pääoma				
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus				
Osake- ja osuuspääoma	336	333	336	333
Käyvän arvon rahasto	321	98	339	-188
Muut rahastot	2 704	2 652	2 683	2 621
Kertyneet voittovarot	3 816	3 557	3 752	3 474
Määräysvallattomien osuus	25	2	24	3
Oma pääoma yhteensä	7 202	6 642	7 134	6 242
Velat ja oma pääoma yhteensä	101 760	94 063	99 769	91 905
OP-Pohjola-ryhmän taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	31.12.2012	31.12.2011
Takaukset	957	1 162	948	1 084
Takuuvastuut	1 750	1 571	1 688	1 612
Pantit	3	2	3	2
Luottolupaukset	11 290	10 738	10 855	10 363
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	370	298	455	248
Muut	476	593	479	606
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	14 848	14 365	14 428	13 915

**OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän
valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus**

Milj. e	31.3.2013	31.3.2012	Muutos-%	31.12.2012
OP-Pohjola-ryhmän omat pääomat	7 202	6 642	8	7 134
Osuuspääoma, pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 514	2 024	-25	1 676
Muut omiin varoihin sisällyttömät toimialakohtaiset erät	-2	2		-1
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 280	-1 118	14	-1 272
Tasointusmäärä	-207	-249	-17	-212
Suunniteltu voitonjako erät*	-23	-19	24	-68
alijäämä	-138	-222	-38	-179
	-483	-486	-1	-498
Ryhmittymän omat varat yhteensä	6 582	6 574	0	6 581
Luottolaitostoiminnan omien varojen				
vaade**	3 113	2 853	9	3 047
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen				
vaade***	437	399	9	421
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	3 550	3 253	9	3 468
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 033	3 321	-9	3 112
Ryhmittymän vakavaraisuus-suhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,85	2,02	-8	1,90

* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojaus osuus

** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %

*** Toimintapääoman minimi

OP-Pohjola-ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen. 31.3.2013 jälkeen ei OP-Pohjola-ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti tilikaudella 1.1.–31.12.2013 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Pohjola-konsernin tuloslaskelma				
	10-12/	10-12/	1-12/	1-12/
Milj. e	2013	2012	2013	2012
Korkokate	62	62	229	263
Saamisten arvonalentumiset	5	21	37	57
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	56	40	193	206
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	98	100	529	438
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	42	53	162	169
Kaupankäynnin nettotuotot	32	19	93	79
Sijoitustoiminnan nettotuotot	7	14	39	13
Liiketoiminnan muut tuotot	12	8	38	37
Nettotuotot yhteensä	247	235	1 053	941
Henkilöstökulut	47	54	184	232
Ict-kulut	25	24	90	87
Poistot	15	13	55	50
Muut kulut	68	52	251	200
Kulut yhteensä	154	142	580	569
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-1	0	0	1
Tulos ennen veroja	92	92	473	372
Tuloverot	-41	23	49	89
Tilikauden tulos	134	69	424	283
Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta	134	69	424	283
Yhteensä	134	69	424	283
Tulos/osake (EPS), e				
A-osake	0,42	0,22	1,33	0,90
K-osake	0,39	0,19	1,30	0,87

Pohjola-konsernin tase

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Käteiset varat	2 046	5 643
Saamiset luottolaitoksilta	9 899	8 815
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Kaupankäynnin rahoitusvarat	435	246
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat	9	9
Johdannaissopimukset	3 444	4 462
Saamiset asiakkailta	14 515	13 839
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 539	3 523
Sijoitusomaisuus	7 427	5 431
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	29	26
Aineettomat hyödykkeet	910	922
Aineelliset hyödykkeet	84	69
Muut varat	1 367	1 600
Verosaamiset	15	36
Varat yhteensä	43 720	44 623
Velat luottolaitoksille	4 789	5 840
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Kaupankäynnin rahoitusvelat	4	3
Johdannaissopimukset	3 420	4 557
Velat asiakkaille	10 188	10 775
Vahinkovakuutustoiminnan velat	2 746	2 599
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 097	13 769
Varaukset ja muut velat	2 075	2 550
Verovelat	375	485
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	984	1 275
Velat yhteensä	40 677	41 854
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajien osuus		
Osakepääoma	428	428
Käyvän arvon rahasto	164	167
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	1 358	1 081
Oma pääoma yhteensä	3 043	2 769
Velat ja oma pääoma yhteensä	43 720	44 623

Pohjola konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Takaukset	914	882
Takuuvastuut	1 568	1 359
Luottolupaukset	4 728	5 343
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät	247	435
Muut	359	301
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	7 816	8 320

**Pohjola-konsernin rahoitus- ja vakuutusryhmittymän
valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus**

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012
Pohjola-konsernin oma pääoma	3 043	2 769
Pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 007	1 177
Muut omiin varoihin sisällyttömät toimialakohtaiset erät	-5	-121
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-880	-876
Tasoisuusmäärä	-198	-206
Suunniteltu voitonjako	-212	-145
Omista varoista vähennettävät IFRS:n mukaiset erät*	-16	-45
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-99	-121
Ryhmittymän omat varat yhteensä	2 639	2 432
Luottolaitos toiminnan omien varojen vaade**	1 284	1 226
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	222	203
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	1 506	1 429
Ryhmittymän vakavaraisuus	1 134	1 004
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,75	1,70

* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojaus osuus

** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %

*** Toimintapääoman minimi

OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuussuhdeluku oli 1,90 (1,90).

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen. 31.12.2013 jälkeen ei pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

OP-Pohjola-ryhmän keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti tilikaudella 1.1.–31.12.2013 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelma			
Milj. e	1–12/2013	1–12/2012	Muutos, %
Korkotuotot	2 512	3 174	-21
Korkokulut	1 599	2 171	-26
Korkokate ennen arvonalentumisia	913	1 002	-9
Saamisten arvonalentumiset	84	99	-15
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	830	903	-8
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	524	433	21
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	175	108	62
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	625	584	7
Kaupankäynnin nettotuotot	114	81	41
Sijoitustoiminnan nettotuotot	66	52	27
Liiketoiminnan muut tuotot	95	109	-12
Nettotuotot yhteensä	2 429	2 270	7
Henkilöstökulut	753	764	-2
Muut hallintokulut	373	378	-1
Liiketoiminnan muut kulut	404	352	15
Kulut yhteensä	1 530	1 494	2
Palautukset omistajajäsenille	193	192	1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	2	
Kauden tulos ennen veroja	705	586	20
Tuloverot	32	115	-72
Kauden tulos	673	471	43
Jakautuminen, milj. e			
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	672	470	43
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	0	1	
Yhteensä	673	471	43

OP-Pohjola-ryhmän tase

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012	Muutos, %
Käteiset varat	2 172	5 784	-62
Saamiset luottolaitoksilta	848	840	1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	537	358	50
Johdannaissopimukset	3 423	4 436	-23
Saamiset asiakkailta	68 255	65 161	5
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 497	3 492	0
Henkivakuutustoiminnan varat	9 880	9 173	8
Sijoitusomaisuus	8 613	6 596	31
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	40	39	2
Aineettomat hyödykkeet	1 338	1 320	1
Aineelliset hyödykkeet	760	710	7
Muut varat	1 548	1 745	-11
Verosaamiset	72	115	-38
Varat yhteensä	100 981	99 769	1
Velat luottolaitoksille	1 032	1 965	-47
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	4	3	29
Johdannaissopimukset	3 157	4 162	-24
Velat asiakkaille	50 175	49 650	1
Vahinkovakuutustoiminnan velat	2 746	2 598	6
Henkivakuutustoiminnan velat	9 771	8 970	9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 428	19 270	11
Varaukset ja muut velat	2 680	3 291	-19
Verovelat	807	990	-18
Osuuspääoma	606	622	-3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	860	1 114	-23
Velat yhteensä	93 265	92 635	1
Oma pääoma			
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus			
Osake- ja osuuspääoma	339	336	1
Käyvän arvon rahasto	325	339	-4
Muut rahastot	2 739	2 683	2
Kertyneet voittovarot	4 277	3 752	14
Määräysvallattomien osuus	36	24	
Oma pääoma yhteensä	7 717	7 134	8
Velat ja oma pääoma yhteensä	100 981	99 769	1

OP-Pohjola-ryhmän taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. e	31.12.2013	31.12.2012	Muutos, %
Takaukset	931	955	-3
Takuuvastuut	1 967	1 684	17
Pantit	3	3	-21
Luottolupaukset	9 927	10 856	-9
Lyhytaikaisiin kauppatapahtumiin liittyvät sitoumukset	265	451	-41
Muut	489	479	2
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	13 582	14 430	-6

OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus			
Milj. e	31.12.2013	31.12.2012	Muutos-%
OP-Pohjola-ryhmän omat pääomat	7 717	7 134	8
Osuuspääoma, pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 488	1 676	-11
sisältymättömät toimialakohtaiset erät	-5	-1	
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 308	-1 272	3
Tasoitusmäärä	-205	-212	-4
Suunniteltu voitonjako	-99	-68	46
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät*	-127	-179	-29
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-358	-498	-28
Ryhmittymän omat varat yhteensä	7 104	6 581	8
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	3 307	3 047	9
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	437	421	4
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	3 744	3 468	8
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 359	3 112	8
Ryhmittymän vakavaraisuus-suhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,90	1,90	
* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus			
** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %			
*** Toimintapääoman minimi			
OP-Pohjola-ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen. 31.12.2013 jälkeen ei OP-Pohjola-ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.			
B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat vaikuttaa maksukykyyn	Ei sovellu. Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia liikkeeseenlaskijaan tai OP-Pohjola-ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa pankin maksukykyä.	
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	Pohjola Pankki Oyj on OP-Pohjola osk:n tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP-Pohjola-ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. Pohjola) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvastusti.	

B.15.	Päätoimialat	Pohjola harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoituspalveluja sekä säilytys- ja varallisuudenhoitopalvelua. Muun liiketoimintansa lisäksi Pohjola toimii OP-Pohjola-ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta. Pohjolalla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Pohjola laajensi vuoden 2011 alussa toimintaansa hyvinvointiliiketoimintaan ja perusti Pohjola Terveys Oy:n, joka tuottaa yritysten käyttöön työhyvinvointiin liittyviä analyyseja sekä johtamisen ja mittaamisen asiantuntijapalveluja. Latviassa ja Liettuassa toimitaan Virossa rekisteröidyn Seesam Insurance AS:n sivuliikkeenä ja tarjoaa vahinkovakuutuspalveluita.
B.16.	Määräysvalta	OP-Pohjola-ryhmän keskusyhteisö OP-Pohjola osk on 6.2.2014 päättänyt tehdä vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen kaikista niistä Pohjola Pankki Oyj:n osakkeista, jotka eivät vielä ole OP-Pohjola osk:n omistuksessa. Nykytilanteessa Pohjolan osakkeet jakautuvat A- ja K-sarjan osakkeisiin. A-osakkeet ovat yleisölle tarkoitettuja, NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä (Helsingin Pörssi) noteerattuja osakkeita. A-sarjan osake on ollut listattuna Helsingin Pörssin päälistalle vuodesta 1989. Noteeraamattomia K-osakkeita voivat omistaa vain OP-Pohjola-ryhmään kuuluvat yhteisöt. K-sarjan osakkeet ovat listaamattomia osuuspankkien ja OP-Pohjola-ryhmän yhteisöjen omistuksessa olevia osakkeita, joiden siirto on rajoitettu vain kyseisten yhteisöjen välille, mutta jotka voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi omistajan vaatimuksesta. Pohjola on OP-Pohjola-ryhmän keskusyhteisön OP-Pohjola osk:n merkittävin tytäryhtiö ja se on OP-Pohjola osk:n määräysvaltayhteisö. OP-Pohjola osk:lla on velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on myös velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten ja niiden konsolidointiryhmien toimintaa. Ohjeidenanto- ja valvontavelvollisuus ei kuitenkaan anna OP-Pohjola osk:lle valtaa määrätä jäsenluottolaitoksen tai jäsenosuuspankkien liiketoiminnasta. Jokainen jäsenluottolaitos ja jäsenosuuspankki harjoittaa itsenäisesti liiketoimintaansa omien voimavarojensa puitteissa. OP-Pohjola osk omistaa Pohjolan osakkeista 37,24 %, mikä antaa sille 61,28 % äänivallan (tilanne 31.3.2013). Lisäksi jäsenosuuspankit omistavat runsaat 16,11 % Pohjolan osakkeista (31.3.2013). Kaikkiaan Pohjolalla on 32 416 osakkeenomistajaa (31.3.2013).

B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (3.5.2013):			
		Luokituslaji	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät
		Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset
		Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
		Fitch	F1	A+	Vakaat
		OP-Pohjola-ryhmän luottoluokitukset ovat seuraavat (3.5.2013):			
		Luokituslaji	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät
		Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset
		Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
		Fitch	F1	A+	Vakaat
		Fitch Ratings antaa luokituksen sekä OP-Pohjola-ryhmälle että Pohjola Pankki Oyj:lle. OP-Pohjola-ryhmän taloudellinen asema vaikuttaa myös pelkästään Pohjolalle annettaviin luottoluokituksiin.			

Jakso C - Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyypit ja lajit	Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja Laji: Arvo-osuustilimuotoinen Lainan tunniste: ISIN-koodi: FI4000081435
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Pohjola voi tämän joukkovelkakirjalainaohjelman puitteissa laskea liikkeeseen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti yksittäisiä yleisölle merkittäväksi tarkoitettuja (erillislainoja).
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	Luottoriskisidonnaisissa rakenteissa lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Mikäli lainan kohde-etuutena oleva Viiteyhtiö kohtaa Luottovastuutapahtuman luottoriskijaksolla, sijoittajalle takaisinmaksettava määrä alenee. Lainan kohde-etuutena on useampi Viiteyhtiö. Luottoriskisidonnaisissa rakenteissa mahdollinen Korkotuotto perustuu kiinteään viitekorkoon. Korkotuoton maksu voi tapahtua useassa erässä lainan juoksuaikana kunkin Korkojakson jälkeen. Korkotuoton määräytyminen riippuu käytettävästä Koronlaskuperusteesta. Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt, takaisinmaksumenettely mukaan luettuna:

		Lainan pääoma ja korko maksetaan Yleisten ehtojen ja Lainakohtaisten ehtojen määritettyinä takaisinmaksu- ja koronmaksupäivänä/-päivinä, voimassa olevien lakien ja EFi:n (tai muun Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitetun vastaavan arvopaperikeskuksen) sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on eräpäivänä/maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus. Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.
C.10.	Tuoton johdannaisosio	Luottoriskisidonnaisissa lainoissa tuoton maksu ja/tai pääoman takaisinmaksu on sidottu useamman Viiteyhtiön luottoriskiin. Tällaisissa lainoissa koron maksu ja pääoman takaisinmaksu on sidottu viiteyhtiöiden luottoriskiin, joka toteutuu, mikäli yhdenkin viiteyhtiön osalta tapahtuu ns. Luottovastuutapahtuma (konkurssi, maksuhäiriö, velkojen uudelleenjärjestely). Tällöin sijoittaja saattaa menettää koko sijoitetun pääoman tai osan siitä ja myös koron kertyminen saattaa lakata tai korkoa saatetaan maksaa alennetulle nimellisarvolle. Mikäli sijoittaja myy lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota. Myös lainaehtojen mukaisen ennaikaisen takaisinmaksun tapahtuessa maksettava määrä voi olla yli tai alle lainan nimellisarvon. Mikäli laina pidetään takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa tuottoa muodostu, voi lainan efektiivinen vuotuinen tuotto olla ylikurssin vuoksi negatiivinen. Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille lainan suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle lainan nimellisarvon, jos lain, viranomais määräyksen tai oikeus- tai viranomaiskäytännön muutoksen johdosta suojausinstrumentti joudutaan purkamaan. Jos Laina maksetaan ennaikaisesti takaisin Suojausinstrumentissa tapahtuneen muutoksen vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa Arvo-osuuksien omistajille Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Seuraavia arvonkehitysrakenteita tai niiden yhdistelmiä voidaan käyttää arvonkehityksen laskennassa. Luottoriskisidonnaisissa rakenteissa lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Mikäli lainan kohde-etuutena oleva Viiteyhtiö kohtaa Luottovastuutapahtuman luottoriskijaksolla, lainan koronlaskennan perusteena oleva Laskennallinen pääoma sekä sijoittajalle takaisinmaksettava määrä alenee. Lainan kohde-etuutena on useampi Viiteyhtiö. <i>Koron määräytyminen</i> Luottoriskisidonnaisissa rakenteissa mahdollinen Korkotuotto perustuu kiinteään korkoon. Korkotuoton maksu tapahtuu useassa erässä lainan juoksuaikana kunkin Korkojakson jälkeen.

		Korkotuoton määräytyminen riippuu käytettävästä Koronlaskuperusteesta. Nimelliskorko ilmoitetaan niin kutsuttuna vuotuisena korkoprosenttina. Viiteyhtiökohtainen Korkojaksokohtainen Korkotuotto_{t,i} määritellään erikseen kaikille Viiteyhtiöille (<i>i</i>) Korkojaksoille (<i>t</i>): Korkotuotto(<i>t</i>): $Korkotuotto_{t,i} = Laskennallinen\ Pääoma_{t,i} \times Nimelliskorko_t \times Korkoperuste_t$ Laskennallinen Pääoma määritellään erikseen kaikille Viiteyhtiöille (<i>i</i>) alkuperäisen koripainon <i>Paino</i>_i mukaisesti kaikille Korkojaksoille (<i>t</i>): Laskennallinen Pääoma: $Laskennallinen\ Pääoma_{t,i} = Paino_i \times Nimellispääoma \times Häiriötön\ Osuus_{t,i}$ Jokainen Viiteyhtiö voi kohdata Luottovastuutapahtuman vain kerran <i>tuotteen juoksuaikana</i>. Korkojaksottainen (<i>t</i>) Viiteyhtiökohtainen (<i>i</i>) Häiriötön Osuus_{t,i} voidaan määritellä seuraavalla tavalla (Kaavat 1): Kaava 1 $Häiriötön\ Osuus_{t,i} = \frac{m_{t,i}}{M_t}$ jossa <i>m</i>_{t,i} on korkoa kerryttävien päivien lukumäärä Korkojaksolla (<i>t</i>), mihin mennessä Viiteyhtiö (<i>i</i>) ei ole kohdannut Luottovastuutapahtumaa, ja <i>M</i>_t on Korkojakson (<i>t</i>) sisältämien korkoa kerryttävien päivien lukumäärä. Luottoriskisidonnaisille lainoille maksettavien Korkotuottojen määrittelyt Korkojaksoittain maksettava Korkotuotto: Korkotuotto_t: $Korkotuotto_t = \sum_{i=1}^3 Korkotuotto_{t,i}$ Korkojaksolle sovellettavan Nimelliskoron laskennassa käytetyt kaavat ja periaatteet Kiinteä: Korkojakson Nimelliskorko on Kiinteä vuotuinen korkoprosentti.
C.11.	Listaus ja kaupankäynti	Lainat haetaan pääsääntöisesti listattavaksi NASDAQ OMX Helsingin pörssilistalle, mikäli pörssin edellyttämä vähimmäismerkintämäärä täyttyy.
C.15.	Kohde-etuuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon (koskee vain johdannaisarvopaperiä)	Lainan arvo määritellään käytetyn arvonkehitysrakenteen perusteella. Arvonkehitysrakennevaihtoehdot löytyvät kohdasta C.10.
C.16.	Johdannaisarvopaperien päättymispäivä tai eräpäivä	Päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan eräpäivä, paitsi jos Lainaan on kohdistunut enneaikainen takaisinmaksu.
C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu EFi:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopaperista saadaan tuottoa	Takaisinmaksettava määrä riippuu kohde-etuuden arvonkehityksestä ja Lainaan sovellettavasta tuottorakenteesta. Tuottorakenteet ja arvonkehitysrakenteet löytyvät kohdista C.9 ja C.10.
C.19	Kohde-etuuden	Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta vaikuttaa Lainan

	toteutushinta tai lopullinen arvostushinta	takaisinmaksettavaan määrään. Lopullinen arvostushinta vahvistetaan Lainakohtaisissa ehdoissa. Ei sovellu.
C.20.	Kuvaus kohde-etuuden tyypistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	Alla oleva kohde-etuus voi olla yksi tai useampia seuraavista: osake, osakeindeksi, rahasto, yhtiön luottoriski, inflaatio, valuuttakurssi, hyödyke tai indeksi. Kohde-etuuden tyyppi: yhtiön luottoriski

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeeseenlaskijalle ominaisista riskeistä	<i>Pohjola Pankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla Pohjola-konserni ja OP-Pohjola-konserni toimii ja täten myös Pohjola-konsernin ja OP-Pohjola-konsernin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan..</i> POHJOLA-KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit. Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Pohjola-konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekurssien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa. Asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja luottokelpoisuus: luottosalkusta mahdollisesti realisoituvien arvonalentumisten arviointi on vaikeaa. Se riippuu monesta tekijästä, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä, asiakkaiden ja vastapuolien luottoluokitusten muutoksista, asiakkaiden luotonhoidosta tai maksukyvyyn muutoksista, vakuuksien realisointiarvoista, rakenteellisista ja teknologian muutoksista eri toimialoilla sekä ulkoisista tekijöistä, kuten lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamista vaatimuksista. Maksuvalmius ja varainhankinta: Pohjola-konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudelleen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla. Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: Pohjola-konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilitteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin, maksuvalmiusreservien tuottoihin ja hoidettavista varoista saataviin palkkiotuottoihin.

Systemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.

Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varainhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla Pohjola-konserni toimii.

Pohjolan strategiaan liittyviä riskitekijöitä: Pohjola-konsernin strategisena tavoitteena on olla täysin integroitunut finanssikonserni ja johtavassa asemassa yritys pankki-, vahinkovakuutus- ja varainhoitopalveluiden alalla Suomessa.

Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä: Pohjola-konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että Pohjola-konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti.

Vakavaraisuus: Pohjola-konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys.

Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Pohjola on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (yhteenliittymälaki) tarkoitetun yhteenliittymän keskusyhteisön (OP-Pohjola osk) jäsen ja kuuluu sanottuun yhteenliittymään. Yhteenliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien Pohjola ja OP-Pohjola osk, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus Pohjola-konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan. OP-Pohjola osk valvoo jäsenluottolaitosten toimintaa, antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.

Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempana tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena.

Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen

toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.

Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä

Säätelyyn liittyviä riskejä: Pohjola-konserni toimii kattavasti säännellyllä toimialalla. Pohjola-konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuuta sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietyt Pohjola-konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.

Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: Pohjolan asiakkaiden tai vastapuolten kanteet Pohjolaa vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Tällaiset kanteet voivat liittyä muun muassa mahdolliseen vastuuseen asiakkaille sopimattomien tuotteiden myymisestä tai asiakkaiden sijoitusportfolioiden hallinnointiin asiakkaan ohjeiden vastaisesti, mahdolliseen vastuuseen neuvonannosta, jota Pohjola tarjoaa osapuolille arvopaperitransaktioissa, taikka arvopaperien tarjoamiseen liittyvään arvopaperimarkkina- tai muiden lakien mukaiseen vastuuseen. Jos Pohjolan todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus Pohjolan maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.

Veroriskijä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.

Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta Pohjola-konserni säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, sen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä Pohjola-konsernin kaikilla liiketoimintasegmenteillä. Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa Pohjolan kilpailukykyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.

OP-POHJOLA RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ

Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.

Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP-Pohjola-ryhmän toiminnan tuloksiin vaikuttavat useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkotasojen sekä osake- ja valuuttakurssien epävakaus sekä kilpailutilanne.

Asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja luottokelpoisuus: OP-Pohjola-ryhmän

luottosalkusta mahdollisesti realisoituvien arvonalentumisten arviointi on vaikeaa, ja ne riippuvat monista tekijöistä, kuten esimerkiksi yleisestä taloudellisesta tilanteesta, asiakkaiden ja vastapuolten luottoluokitusten muutoksista, asiakkaiden luotonhoidosta ja maksukyvyistä, rakenteellisista ja teknologian muutoksista eri toimialoilla sekä ulkoisista tekijöistä, kuten lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamista vaatimuksista. Asiakaskohtainen luottoriski on pyritty hinnoittelemaan luottomarginaaleihin, ja riskiä on pyritty pienentämään vakuuksien ja kovenanttien avulla.

Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP-Pohjola-ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP-Pohjola-ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.

Maksuvalmius ja varainhankinta: OP-Pohjola-ryhmän sisäisen työnjaon mukaan Pohjola Pankki Oyj on OP-Pohjola-ryhmän keskuspankkina vastuussa koko OP-Pohjola-ryhmän maksuvalmiudesta ja varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuustarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP-Pohjola-ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia. Compliance-riski on osa operatiivista riskiä ja sillä tarkoitetaan ulkoisen sääntelyn, sisäisten menettelytapojen ja asiakassuhteessa asianmukaisten menettelytapojen ja eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuvaa riskiä.

Kilpailu: Rahoitus- ja vakuutustoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP-Pohjola-ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.

Vakavaraisuus: OP-Pohjola-ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP-Pohjola-ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa Pohjolan ja OP-Pohjola-ryhmän luottoluokituksiin sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin.

Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti OP-Pohjola osk ja sen jäseninä olevat luottolaitokset ovat keskenään vastuussa niistä selvitystilassa olevan keskusyhteisön tai jäsenluottolaitosten veloista, joita ei saada suoritetuiksi selvitystilassa olevan yhteisön varoista. Mikäli jäsenluottolaitokset tai OP-Pohjola osk eivät kykenisi selviytymään veloistaan ja sitoumuksistaan, jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan lisämaksuja sanottujen velvoitteiden kattamiseksi.

Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP-Pohjola-ryhmän ja/tai sen yksittäisen jäsenpankin ja sen konserniyhtiöiden liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan. OP-Pohjola osk vastaa OP-Pohjola-ryhmätasoa koskevasta riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä OP-Pohjola-ryhmän riskienhallintajärjestelmän riittävydestä ja ajanmukaisuudesta.

Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusteknisiä riskejä: OP-Pohjola-ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty Pohjola-konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Mahdollisilla suhdannevaihteluiden vaikutuksilla voi olla olennainen epäedullinen vaikutus vahinkovakuutustoimintaan, toiminnan tuloksiin tai taloudelliseen asemaan.

Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusteknisiä riskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutustekniset riskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusteknisen riskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin.

Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.

Yrityskauppoihin ja strategiaan liittyviä riskejä: OP-Pohjola-ryhmä saattaa harkita strategisia hankintoja ja yhteistyöjärjestelyjä. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP-Pohjola-ryhmä onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP-Pohjola-ryhmä ei voi taata, että sen integraatiota ja synergioita koskevat odotukset toteutuvat.

Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä

Säätelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP-Pohjola-ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja säätelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti säätely Suomessa ja Euroopan unionissa). Tietyt päätökset edellyttävät myös viranomaisten etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta. OP-Pohjola-ryhmän ja sen yksittäisten yhteisöjen on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, vakavaraisuuden hallintaa, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuuta sekä voitonjakoa koskevan säätelyn sekä yhteenliittymää koskevien säännösten vaatimukset.

Veroriskejä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.

Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta:

		Jotta OP-Pohjola-ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	Lainoihin liittyvät yleiset riskit Liikkeeseenlaskijariski: Pohjola ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli Pohjola julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin Pohjolan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan. Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Lainasijoituksen tuotto määräytyy kohde-etuuden markkinakehityksen perusteella. Kohde-etuuden kehittyessä epäsuotuisasti, voi sijoittaja jäädä kokonaan ilman tuottoa. Mikäli sijoittaja on maksanut Lainastaan ylikurssia (hinta on ollut yli nimellisarvon), sijoittaja kärsii tappion. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon. Tuottoriski: Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista. Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettavien joukkovelkakirjalainojen tuoton määräytymisperusteet ilmoitetaan kunkin yksittäisen Lainan Lainakohtaisissa ehdoissa. Tuotto riippuu Viiteyhtiön osalta mahdollisesta Luottovastuutapahtuman tapahtumisesta. Kohde-etuus on luottoriskeistä muodostettu Kohde-etuuskori. Sijoittajan tulee ottaa huomioon myös muut Lainakohtaisissa ehdoissa mainitut arvopaperin tuottoon mahdollisesti vaikuttavat tekijät, kuten esim. koronlaskuperusteet. Tuoton määrään vaikuttaa myös emissiokurssi. Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehtojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisiin sijoituskohteisiin. On tärkeää, että sijoittaja ymmärtää tuoton määräytymistavan oikein, ettei hänelle jää virheellistä käsitystä mahdollisen tuoton määräytymisestä. Ylikurssiriski: Mikäli lainaa merkitään tai maksetaan ylikurssiin, tarkoittaa tämä sitä, että sijoittaja maksaa lainan nimellisarvoa suuremman rahasumman. Mikäli maksettavaa tuottoa ei muodostu, sijoittaja voi tällöin menettää maksamansa ylikurssin osittain tai kokonaan. Ylikurssiriskin suuruus riippuu maksetun ylikurssin määrästä. Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä. Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri

		vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon. Mitä pidempi laina-aika, sitä suurempi vaikutus korkotason muutoksella on Lainan jälkimarkkina-arvoon. Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.. Ennenaikainen takaisinmaksu: Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumentissa tapahtuneen muutoksen vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa Ehdossa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua, jolloin sijoittaja ei välttämättä saa Lainalle alkuperäistä tuottoa tai nimellisarvoa takaisin kokonaisuudessaan. Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintävilkkauksen jätessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, mikä Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen. Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon. Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä. <i>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</i> Luottosidonnaisissa rakenteissa markkinariski on se, että lainan nimellisarvoon ja/tai tuottoon kohdistuu useamman Viiteyhtiön Luottovastuutapahtuman tapahtuminen. Luottovastuutapahtuman tapahtuminen voi vaikuttaa myös kertyvän koron määrään. On myös mahdollista, että Luottovastuutapahtuman tapahtumisen johdosta koron kertyminen lakkaa tai lainalle ei makseta lainkaan korkoa ennen lainan alkuperäistä eräpäivää. Tällöin Liikkeeseenlaskija määrittää palautettavan pääoman suuruuden lainaehtojen mukaisesti, jolloin sijoittaja saattaa menettää koko sijoitetun pääoman tai osan siitä. Luottoriskisidonnaisiin lainoihin liittyy riski Kohde-etuutena olevan Viiteyhtiön Luottovastuutapahtumasta. Luottoriski toteutuu, mikäli Viiteyhtiön osalta tapahtuu Luottovastuutapahtuma (konkurssi, maksuhäiriö, velkojen uudelleenjärjestely).
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen ja on mahdollista, että kohde-etuuden kehitys on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman ja mahdollisen

		tuoton kokonaan tai osittain.

Jakso E - Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlaskut ovat osa pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	Liikkeeseenlaskupäivä: 9.4.2014 Merkintäaika: 19.2.2014 – 4.4.2014 Merkintäpaikka: Merkintäpaikkoina toimivat OP-Pohjola osk:n jäsenosuuspankkien ja Helsingin OP Pankki Oyj:n konttorit sekä Pohjola Pankki Oyj:n Pohjola Markets. Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina Velkakirjojen toimitus: Ei sovellu Lainan pääoma: 38.857.000 euroa Velkakirjan nimellisarvo, litterointi, yksikkökoko: 1.000 euroa Velkakirjojen määrä: 38.857 kappaletta Vähimmäismerkintä: 1.000 euroa Merkintäkurssi: Vaihtuva Merkintähinta: Ei Merkintöjen maksuaika: Kokonaisuudessaan merkittäessä Päätökset ja valtuudet, jonka nojalla Laina lasketaan liikkeelle: Pohjolan hallituksen 16.12.2013 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 12.2.2014. Menettely lainan yli- ja alimerkintätilanteessa, liikkeeseenlaskun keskeyttäminen, peruuttaminen, merkintäajan pidentäminen: Liikkeeseenlaskijalla on oikeus osittain tai kokonaisuudessaan hyväksyä tai hylätä sijoittajien tekemät merkinnät. Pohjola voi yli- tai alimerkintätilanteessa päättää toimenpiteistä, kuten mahdollisista merkintöjen pienentämisistä, Lainan määrän korottamisesta tai alentamisesta, merkintäajan jatkamisesta tai Lainan merkinnän keskeyttämisestä. Merkintää ei voida kuitenkaan keskeyttää ensimmäisen päivän aikana. Lainan nimellisarvoksi tulee määrä, joka vahvistetaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä. Pohjolla on oikeus keskeyttää tai lyhentää yksittäisen Lainan merkintäaikaa ilmoittamalla siitä internet-osoitteessa www.op.fi. Merkintäsitoumukset: Ei
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	Liikkeeseenlaskijan tietojen mukaan ei ole liikkeeseenlaskuihin liittyviä olennaisia intressiristiriitoja.
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	Liikkeeseenlaskijalla on oikeus veloittaa merkintäpalkkio tehdystä merkinnästä ja säilytyspalkkio arvo-osuuksien säilytyksestä.